

mo. Začetkom septembra odgrnemo trte do izpod stojisci, da jih utrdimo.

Ukoreninjene trte izkopljemo z lopato in motiko, kar lahko storimo že iste jeseni ali pa nastopne spomladji. Pri tem pazimo, da ne odtrgamo glavnih korenin.

Podali smo vam najvažnejše o opravilih v trnici. Sicer pa vam priporočamo, da si nabavite strokovne knjige, čitate strokovne časopise in se udeležujete zadevnih strokovnih predavanj.

*

V starri Grčiji so v davnih časih osnovali pobožni možje red Pitagorejcev. Vsak, ki je hotel biti sprejet v ta red, se je moral zaobljubiti, da bo cela tri leta molčal. Šele po tej dobro prestani preskusni dobi je bil vreden, da je postal član te družbe.

Zakaj neki so stavili tako stroge pogoje za sprejem? Menim, da pač zato, ker je na svetu najtežje, obvladati svoj jezik. Kdor zmore to, pokaže toliko moč duha in sa-moobvladanja, da je vreden vsega zaupanja, ker je zares svoboden človek in ne suženj svojega jezika.

Kaj koristi vsa dobrosrčnost, če pa jezik ne uboga srca. Največje zlo in večino zmešnjav med svetom povzročijo jeziki. Radi lahkomiselno izrečene psovke se ljudje med seboj pobijajo. Stara prijateljstva se razrušijo često radi klepetavega jezika. In sodnjam naprtijo jeziki največ dela, ljudem pa stroškov. Kaj hitro je izgovorjena beseda, katero že v istem hipu bridko obžalujemo.

Ali ni to sila neumno, da se pusti odrasel človek vladati od tistega malega rdečega koščka mesa? To ne sme biti! Vsaka beseda naj bo dobro premišljena, predno se izgovori.

Pa kaj, ko jezik tolkokrat uide, posebno če nas kdo draži ali ujezi. In jezik izblebeta ob taki priliki marsikaj, česar bi ne smel. Človek misli, da si s ploho ne-premišljenih besedi olajša srce — ne, ravno nasprotno! Obremeniti se, često nosi posledice kratkih minut celo dolgo življenje.

nadavka 100 goldinarjev, hlapcu pa, da jih 14 dni še dobro redi 5 goldinarjev in kuvarci pa 2 goldinarja. Ali kaj, po preteklu 14 dni, treh tednov, mesec dni ni bilo nobenega po vole. Po vsem Celju so iskali tega mesarja, pa ga tudi niso našli.

Slivničani so na tihem šušljali, da je bil ta mesar Guzaj. Še tisti dan je nadučitelj Boštjan Sirk dal na svoja okna narediti močne nočne polke in si je kupil puško iz samega strahu pred Guzajem, češ, za mene ve, da nimam otrok, pač pa imam denar. Enemu da, drugemu vzame. Vendari ni bil prišel. Tiste polke so še sedaj.«

Č. g. župnik J. Lončarič od Sv. Jederti nad Laškim je poslal sledeči dve pojasnili:

I.

»Guzaj je prišel nekoč pri belem dnevu v župnišče pri Sv. Jederti nad Laškim. Bil je nobel oblečen. Župnika ni bilo doma. Gospodinji se je predstavil po nemški za nekakšnega uradnika z Dunaja. Gospodinja mu je postregla kot

Kako ponosni so moški na svojo telesno moč, katero medsebojno merijo z dviganjem težkih bremen. Neprimerno več moči je potrebno za obvladanje jezika.

Ljudje si radi pripovedujejo to in ono o svojem bližnjem — slabo rajši kakor dobro. Tako obiranje in prenašanje besedi nam ne koristi, opozarja nas le na slabosti in napake. Pa ne mislite, da na naše lastne. Ne, o sebi ne bomo govorili, le o našem bližnjem bomo vedeli povedati, kaj je grešil in še greši. Prav nič nam ne koristi, če poslušamo kaj slabega je storil ta in kaj grdega je rekla ona. Nasprotno se bomo ob slabostih drugih sami sebi dozdevali vedno popolnejši. Čim bolj bomo stikali pri drugih, tem manj bomo pometali pred lastnim pragom.

Bližnjemu z našim opravljanjem tudi ni pomagano. Saj on ne sliši tega, kar se godi za njegovim hrbotom.

Ker opravljanje in prenašanje besedi ne izvira iz ljubezni, ji tudi resnica ni sveta. Vse razteza in razpleta na dolgo in široko, vse zavije, vse verjame. Vsak skuša nekaj dodati in koncem koncev je vzrastel iz mušice velik slon.

So ljudje, ki imajo tako usmiljeno srce, da niso v stanu ubiti muhe. Počasi pa ubijajo svojega bližnjega s tem, da mu kradejo dobro ime, ker napravijo iz malega pogreška ali slabosti strašno storijo — tako ubojsvo pa zmorejo. Vse, kar ujamejo že na pol gluha ušesa za vrati, pod okni, kar je čekala dekla iz zgornjega konca vasi in kar je dodalo zlobno ženče iz spodnjega konca — vse to se zmeče v en lonec sku-paj in iz tega se skuha strašanska zgodba, ob kateri se nam ježijo lasje.

Da, obrekovanje, obiranje in prenašanje besedi — ti imajo celo armado pomagačev. Vsi oni, ki brez premisleka prenašajo besede in pripovedujejo grde stvari bodisi resnična ali izmišljena dejanja, zgolj radi tega, da druge zabavajo, nezavedajoč se najmanj, da je to zlo — vsi ti so pomagači obrekljivosti in nje drugov.

In veste, kako se zlo jeziku ozdravi? Povem vam, da samo na lastni koži, ko enkrat obrekljiv človek sam občuti, kako se je o njem govorilo, ko zagleda lastno sliko vso spačeno in okrašeno z dolgo

se je spodbilo takemu gospodu. Med pogovorom pa je vprašal, če ima župnik kaj denarja. Gospodinja je odgovorila, da ne, ker je pred kratkim plačal neko mašno obleko s svojim denarjem in je torej zdaj suh. Ko se je Guzaj najužinal, se je vljudno zahvalil in pristavil: »Povejte gospodu župniku, da ga lepo pozdravi Guzaj, to sem jaz.« Izginil je. Ženske so se tako prestrašile, da so zaloputnile in zaklenile vsa vrata in se več ur, dokler ni prišel župnik domov, niso upale nikamor iz hiše.«

II.

Tu pri Sveti Jederti nad Laškim živi posestnik Jakob Selič (p. d. Knir), ki je bil v mladosti na Dobju pri Planini. O Guzaju pripoveduje:

»Neki večer pred Simon-Judovim je slišal strele iz pušk. Brž je skočil iz hiše ter začul z vrha Jezerc — kakih pet minut hoda — velik krik in vik. Kmalu je zvedel, kaj se je zgodilo. Guzaj je ustrelil gospodarja. Tako so hiteli po

vrsto izmišljenih in v neskončnost razpletene dejanj — tako da sam sebe skoraj ne spozna, takrat se sesede in spregleda.

Ce sta srce in razum proti jeziku, bodeta dva proti enemu vendar zmagala!

Veliki cerkveni učenik sv. Avguštin pripoveduje v enem svojih spisov o svoji materi in omenja pri tem njen najlepšo lastnost: nikdar ni raznašala in trosila besed, ki bi bile v stanu, kogarkoli razžaliti. Ce je znanka vsa razjarjena udrihala črez svojo odsotno prijateljico, je mati vedno le mirila razburjene duhove, nikoli pa ni povedala odsotni, kaj se je o njej govorilo!

Domalo dvatisoč let je minulo od tedaj. Vse opravljive in jezikave žene one dobe so pozabljene. Plemeniti molčeči ženi, svoji materi pa je postavil sin nemlinjiv spomenik.

Posnemajmo jo!

Rižev narastek.

Na mleku skuhami riž v gosto kašo — vendar ne premehko. Medtem ko se haldi, umešaj za četrt kg riža, eno žlico surovega masla; mešaj s kuhalnicu, da postane penasto, dodaj po okusu sladkorja in priñešaj še dva rumenjaka ter fino sekano lupino četrtnine limone.

Dodaj vse to in v sneg stepene beljake k shlajenemu rižu, vse skupaj pa deni v z mastjo namazano pekvo ali lončeno posodo ter peci v pečici pol ure, da lepo zarujuvi.

Ako nimaš surovega masla, vzemi kuhanino — če pa tudi tega nimaš, mešaj sladkor in jajce in končno prideni mesto masla dobre smetane.

Zdrobov narastek

napraviš istotako kakor rižev — samo, da skuhaš mesto riža pšenični zdrob.

*

Cene in sejnska poročila.

Mariborski svinjski sejem dne 22. V. 1931.
Na svinjski sejem se je pripeljalo 416 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prasiči 5 do 6 tednov starci komad 50 do 60 Din, 7—9 tednov 90 do 150 Din, 3—4 meseci 200 do 250 Din,

Soba in kuhinja se odda takoj za 7dnevno delo na mesec, sprejme tudi deklo, plača 200 Din. Zaff, Pobrežje, pri Šoli. 880

Stavbeni tesan les zamenja za dobro vino: Anton Glaser, Bištrica pri Rušah. 885

Trgovski učenec vsaj z dve mači razredoma meščanske šole se takoj sprejme. Ponudba na Ivan Veselič, trgovec, Ormož.

Dobro ohranjen gramofon (zvani »euphonion«), malo rabljen, ker v lasti zasebne osebe, kateri igra poleg nekaj nemških večjidel le slovanske pesmi, se prodaja za 500 Din. Plošč, 50 cm v premeru, je 70 komadov. Naslov v upravi lista. 876

Inscriraite!

5—7 mesecev 300 do 340 Din, 8—10 mesecev 400 do 460 Din, 1 leto stari 550 do 700 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 213 svinj.

*

Sv. Marjeta niž Ptuja. Tukajšnja Dekliška zveza proslavi v dvorani Slomškovega doma v nedeljo, dne 31. maja svojo desetletnico. Na programu so govorji ter igra »Moderno suženjstvo«. Na to skromno prireditev so vabljene vse sosednje Dekliške zvezze.

*

Čevljар — menih — slikar.

Znameniti japonski slikar Foujita, je zelo priljubljen v Parizu, je dobil konkurenta v osebi drugega japonskega umetnika z imenom Todo, katerega je videti pogosto v pariških kavarnah.

Todov življenjepis je čudovit. Njegov oče je bil čevljar in sin je delal v očetovi delavnici v neznanem kraju v bližini Kiota. Ob prostem času je izrezaval mladi Todo različne podobe iz lesa, katere so ocenili strokovnjaki kot umetnine. Njegov oče se nikakor ni dal pregoroviti, da bi sin zapustil čevljarsko delavnico ter se posvetil umetnosti. Fant je kazal zelo malo zanimanja za obrt in če je le mogel, se je odtegnil čevljarskemu poslu. Vsi očetovi opomini so bili zaman in radi tega je sklenil, da se mora neposlušni sin izšolati za budističnega meniha. Postati Budov svečenik, je menil oče, je koristno ter dobičkanosno, medtem ko je hlastanje za umetnostjo stradanje in nič drugega.

Tri leta je bival mladi Todo v budističnem samostanu pod najbolj strogim nadzorstvom. Bil je tik pred posvečenjem, ko mu je nenadoma umrl oče. Sin je spremjal očeta na njegovi poslednji zemeljski poti, se vrnil v svoj

domači kraj in je prodal še na dan očetovega pogreba čevljarsko delavnico. Z izkuščkom se je odpeljal v Evropo, v Paris, kjer je pričela njegova umetniška slava z največjo bedo in vsestranskim pomanjkanjem. Dvignila ga je njegova izredna slikarska nadarjenost. Njegove slike so pri Francozih v visokih čisilih in njegova najboljša prijateljica je kneginja Galicin, ki mu je odprla vrata v hiše najbolj premožnih pariških plemenitašev.

*

Sv. Anton na Pohorju. Mi Antonovčani imamo precej obširno cerkev, vendar nekateri šele po pridiši pridejo, drugi pa imajo kar zunaj za zidom celo cerkveno opravilo. Podpirajo zid, menda zato, da se cerkev ne podere. So torej tudi pri nas nekateri v bratovščini jeruzalemskega osla. — Šrečo smo imeli lansko leto, da smo dobili zvonove, letos bi to pač slabše šlo, ker vlada povsod gospodarska kriza. Največ zaslug imajo za to naš gospod župnik, ki so se mnogo trudili, hodili okrog in pobirali denar za zvonove. Hvala jim! Letos smo dali prenoviti veliki oltar. Delo je pravzelo gospod Zoratti iz Maribora in bo tudi kmalu izvršeno. Oltar bo najbrž blagoslovil na god farnega patrona. Tudi krstni kamen dobimo nov. Lepa je sedaj naša cerkev, mnogokaj se je prenovilo. Hvala vsem, zlasti gospodu župniku.

Marenberg. Kakor se je poročalo, je dobila velika cerkev sv. Ivana Nepomuka novo, še precej lepo obleko in nove bronaste zvonove. V prejšnjih časih je bilo tukaj mnogokrat v letu sv. opravilo, najlepše pa se je seveda vedno obhajal god v mitem, zelenem, lepo diščem mesecu maju. Je to važna točka ob državnih meji in slovenski narodni meji in banska uprava je storila dobro, da je nakazala podporo za prenovitev zgodovinske stavbe. Nekdaj sta se tukaj meseca maja v lepem sporazumu shajali obe narodnosti, Slovenci in Nemci. Nikdar ni bilo med njimi prepira, vodila jih je sem ista misel, isto navdušenje. Takrat je božja pot slovela. Mislimo se je, da bode letos tudi tako, a na čudo, nekateri niso emeli tje,

ne Nemci z onstran meje, tem je bil prehod prost, temveč nekaterim našim je bilo predpovedano hri tja. Tako se suče svet in ljudje z njim vred. Zlati minuli časi, ali se vrnete keda!

Središče. Navadno se vsaka sivar, ki se v domačiji zgodi, kaj hitro izve. Samo zadeva, ki jo poročamo je bila nekam skrivnostna. Toda vseeno smo zvedeli za dejanja ljudi, ki prihajajo k nam, da kvarijo z brezvestno agitacijo verne domačine. Že prejšnjo nedeljo je prišlo v Središče dvoje moških in troje ženskih oseb, ki so razpečevali knjige in brošure nekih »raziskovalcev sv. pism». Razdelili so si svoj okoliš in so šli od hiše do hiše. Kakor izvemo, si je prav vneto prizadevala oznanjati »blagovest« neka strojepiska iz Maribora. Govorila je kakor kak pripovednik in pri tem udrihal proti veri, cerkvi in duhovnikom, da se človeku kar gabi ponavljati. -- Povsod so ponujali brošure in knjige za svobodno ceno, samo da so jih ljudje vzeli. Da jali so jih pa tudi zastonj. Da so lažje preseplili svoje žrtve, so se pač vselej ravnali po okoliščinah. Vernim ženam so govorili o Bogu samem in odrešenju in bogve kaj še. Knjige same vsebujejo vse polno »dokazov«, podprtih z raznimi izreki prerokov in Kristusa, seveda popolnoma po svoje obrnjeno. Hvala Bogu, mnogi so spoznali grdo prevaro in so knjige takoj sežgali. Previdnejši so pa celo vprašali za oblastveno dovoljenje za širjenje takih knjig. Pri teh so jo koj odkurili. Ker se jim je to razpečavanje knjig deloma posrečilo, so prišli nekateri zadnja nedelja zopet. Sedaj so jih pa spoznali in so jih zavračali. Spoznali so pač pravi namen teh protiverskih knjig. Opazirjam zato vse, da v drugih slučajih zavrnjejo vsakogar, kdor bi še prihajal prodajati take brošure, odnosno zahtevajte od njih za tako trgovanje oblastnega dovoljenja. Če tega nimajo, pa jih javite. To pa povemo vsem tem, da tega, kar je našemu ljudstvu najdražje, si ljudstvo ne bo dalo vzeti. Sveta mu je vera in zato ni treba nič več prihajati s takim namenom k nam.

Sv. Andraž v Slov. gor. V naše kraje se je priklatila dvojno lisica, ki pogosto preiskuje naše kurnike. Tako je nekemu tujemšnjemu posestniku vdrl v kurnik in odnesel vse kokoši. Omenjeni posestnik je bil ob dveh ponoti pri sosedu, kjer se je delila sveta popotnica; tako je tat lahko mirno

Sveti mati Ana. Molitvenik za žene in matere.

Cena: 32, 33, 34, 35,
52 Din.

Razlika cena je v vezavah knjige. Cenejše so za vsakdanjo obrabo, dražje pa za darove mladim ženam, in še zlasti nevestam, za katere je najdragocenejše ravno še komaj dobro dovolj!

Za naročbo se pripoja:

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

župnika. (G. Kunej, ki je umrl na Zgornji Ponikvi pri Žalcu, je takrat bil tam župnik.) Ta je rekel, da gre le z oboroženim spremstvom na spoved. A ni trebalo. Ustreljeni je prej izdihnil.

Zakaj je Guzaj umoril gospodarja? Govorilo se je tedaj, da je imel Guzaj z neko Šentjurčanko znanje ter z njo kupil posestvo na Jezercu. Ko pa je moral k vojakom, je njegova znanka vzela drugega Šentjurčanca. To je Guzaja peklo. Po kakih 15. letih je šel z enim pajdašem omenjeni večer na Jezercu. Začel se je prepir, ki je končal z obestranskim streljanjem. Guzaj in njegov spremjevalec sta med bojem potegnila gospodarja ven in ga pred hišo ustrelila. Žena se je prestrašila in skočila skozi okno ter zbežala, sin — ki še zdaj tam gospodari, p. d. Kačan — je vpil na pomoč. Zločin je bil izvršen.*

* Opomba pisatelja. Zločin na Jezercu je Guzaj v svojih po ustrelitvi javnosti prepričenih pismih odločno zanikal. Piše v enem pismu dobesedno: »Proklete Jezerce, nikoli nisem bil tam in ne poznam ne ženske

Guzaj v prijateljskem razgovoru z orožniki.

in ne ustreljenega moža, katerega mi hoče hudobni svet napraviti na vest. Vem, da bom kriv vsake tativne, ropa in prelitja krv, ki se bo zgodilo za mojega življenja na Spodnjem Štajerskem. Svet naj me le dolži, jaz in moji prijatelji vemo in sodimo drugače in po resnicici.

(Dalje sledi.)